

№5 Травень 2019 року

спілкуємося з батьками / конфліктні ситуації

Ольга Безсонова: завідувач дошкільного навчального закладу № 67, канд. пед. наук, м. Краматорськ, Донецька обл.

Вчимося діяти у конфліктах із батьками

У роботі вихователя не оминути конфліктних ситуацій із батьками дітей, адже погляди на виховання у всіх різні. Але слід навчитися розв'язувати конфлікти та налагоджувати взаємодію. Дізнайтеся, як поводитися у складних ситуаціях із батьками

Педагогічний «корабель» періодично потрапляє в позаштатні ситуації. Його потрясають конфлікти, лихоманить від підвищеної збудливості батьків і дітей, невротизованих сучасним ритмом життя. Зовсім уникнути їх неможливо, але можна мінімізувати. Розглянемо поширені конфліктні ситуації.

Як розв'язувати конфлікти з батьками

Ситуація. Батьки висувають претензії до вихователя:

- не примусили в обід дитину з'їсти котлету;
- приневолили зранку їсти молочну кашу;
- взяли за руку на святі не мою дитину;
- загубили у групі сукню (*відтак цю сукню знайшли вдома*).

Оцінка. Негативне ставлення до професії вихователя в суспільстві формує в батьків упередженість до конкретного педагога, який працює з дитиною.

Розв'язання. Якщо виникає конфліктна ситуація з батьками, слід ретельно вивчити причини та знайти способи її розв'язання. Ситуація конфлікту — це стрес, до якого не можна звикнути, приготуватися. Такий стрес кожного разу знесилює педагога та знищує бажання працювати з дітьми. Аби загасити конфлікт, дотримуйтеся певних дій.

Насамперед спробуйте з'ясувати в деталях усе, що відбулося: ставте запитання, аби уточнити події та ставлення до них батьків, проте не спростовуйте очевидного. Формулюйте запитання так, щоб одержати ствердну відповідь вже на початку бесіди. Продовжуйте розмову з тих питань, думки з яких збігаються. У будь-якої людини є причини поводитися саме так. Знайдіть причину і ви отримаєте ключ, який дасть змогу зрозуміти мотиви дій людини, визначити її особисті якості. Намагайтеся подивитися на ситуацію очима співрозмовника. Розв'язати конфлікт має прийнятна формула подальших дій, яка задовольнить усіх його учасників.

Чи втручатися в конфлікт між батьками

Ситуація. У дитячому садку тільки-но закінчився святковий ранок. Щасливі матусі в роздягальні вдягають чепурних та гарненьких синів, якими вони так пишалися під час свята. Раптом один хлопчик вирішив показати іншому, «хто в домі хазяїн», і вдарив його по голові, вдарив не боляче, ніби граючись. У відповідь отримав справжній удар у живіт.

Звісно, якби кожна мати почала вгамовувати власну дитину, на цьому б і закінчилося. Але... «Найвихованіша» з них почала погрожувати чужому синові та зауважила його матері, що потрібно ліпше виховувати дитину. Матусі почали з'ясовувати стосунки між собою.

Оцінка. Кожна з матусь стає на бік своєї дитини та не звертає увагу на почуття іншої. Ситуацію ускладнюють їхні спроби з'ясувати, хто з них авторитетніший.

Розв'язання. Поясніть кожній матусі ситуацію від третьої особи, вкажіть на почуття інших та висловіть побажання уникати подібних ситуацій. Вихователь не може стояти осторонь від конфлікту між дітьми у присутності батьків або між батьками, оскільки все відбувається у дитячому садку. Головне завдання вихователя — залагодити конфлікт.

Під час гострої фази учасники конфлікту навряд чи забажають примиритися з людьми, які для них стали джерелом агресії. Ситуація стає гіршою через те, що батьки також піддалися агресії.

Щоб залагодити конфлікт, поговоріть із кожним учасником окремо. З'ясуйте причини, спонукайте поговорити про почуття, а не дії, підведіть до розуміння почуттів інших та спробуйте пояснити, як слід реагувати на дитячі сварки. Дорослі мають зрозуміти, що в житті дітей все відбувається дуже швидко: легко сваряться та легко миряться. Якщо матусі не втрутилися б, діти вже за хвилину гралися б разом.

Що робити, якщо батьки втягують у сімейний конфлікт

Ситуація. Це була зразкова сім'я. Мати та батько добре ставилися одне до одного, до дитини. Та одного дня через сімейний конфлікт батьки стали мешкати окремо. Мати попросила вихователя не дозволяти батькові спілкуватися з дитиною в дитячому садочку та не віддавати йому дитину.

Оцінка. Мати боїться, що батько налаштовуватиме дитину проти неї або взагалі може викрасти її.

Розв'язання. Обидві сторони конфлікту мають однакові права на виховання дитини.

Вихователь закладу дошкільної освіти має отримати від батьків відповідний припис суду про заборону або дозвіл на спілкування одного з батьків із дитиною.

Батьки мають владнати всі юридичні аспекти, які стосуються виховання дитини, та надати необхідні документи в дитячий садок. Якщо мати та батько не можуть самотійно домовитися про спільну участь у вихованні дитини, їм слід звернутися до суду та у судовому порядку встановити межі відповідальності.

Чи можуть батьки вилучити з групи дитину, яка б'ється

Ситуація. Тарас вже другий рік ходить в садок і другий рік розповідає, що його б'є хлопчик Славко. Тарас у групі найменший за віком, Славко — найстарший. Вихователі мали б розібратися, але ситуація загострилася — Славко став агресивнішим. Мати запитала вихователів, і ті розповіли, що Тараса дійсно дістається, він плаче і кличе маму й тата.

Оцінка. Батьки відчують занепокоєння стосовно фізичного та психічного здоров'я дитини, у групі складається несприятлива психологічна атмосфера. Якщо не спрямувати активність агресивної дитини в іншу площину, у групі будуть виникати постійні конфлікти між дітьми, а відтак — між батьками.

Розв'язання. Саме від реакції батьків залежить, чи битиметься дитина в подальшому. З'ясуйте причину такої поведінки дитини. Можливо в сім'ї застосовують фізичне насильство. Зверніть увагу батьків на проблему та надайте рекомендації, як знизити рівень агресивності дитини.

Спробуйте перехопити удар, зупинити руку дитини перш ніж вона вдарить. Скажіть їй, що іншій дитині буде боляче, вона плакатиме. Наголосіть, що дітям не подобається, коли їх б'ють.

Треба не просто сказати, що битися не можна, а пояснити чому. Запропонуйте розв'язати дитячий конфлікт за допомогою слів, а не бійки.

Якщо ж дитина штовхає інших, б'ється «просто так», покажіть, як можна взаємодіяти інакше: «Не бий, а обійми, погладь, візьми за ручку, злегка торкнися». Зазвичай дитина охоче припиняє битися й починає ніжно гладити по голівці іншого.

Якщо ж дитина продовжує битися, пожалійте скривджену, а «героя» відведіть чимдалі. За потреби візьміть на руки й віднесіть на декілька метрів від скривдженої дитини. Покажіть, що у такий спосіб гра не відбудеться, що діти, які б'ються, грають на самоті.

Відрахувати дитину із закладу дошкільної освіти за бійку неможливо. Відповідно до статуту закладу дошкільної освіти це можна зробити, якщо батьки не сплатили за харчування за два місяці або за станом здоров'я дитини.

Як діяти, якщо батьки сварять чужу дитину

Ситуація. Для кожної матері своя дитина найрідніша, найулюбленіша та найвихованіша. Іноді трапляються ситуації, коли дитину ображають інші діти, і вона не може дати відсіч. У такій ситуації «у гру» вступила мати. Вона вирішила сама поговорити з тим, хто ображає її дитину. Бесіда з дитиною-кривдником почалася чемно, а закінчилася погрозами розправи від дорослої людини, яка відчуває образу.

Оцінка. Мати досить авторитарна, вона звикла все вирішувати і за себе, і за дитину. У таких батьків зазвичай діти не мають досвіду розв'язання складних ситуацій.

Розв'язання. У цьому випадку одразу фізично затуліть дитину від агресора, ставши між нею і дорослим. Спокійно вкажіть агресивній мамі, що вона не має права в такому тоні розмовляти з чужою дитиною.

Дитина має відчувати вашу підтримку й захист як на фізичному, так і на психологічному рівні.

Поясніть, що ви розумієте її стан, ви також дуже засмучені поведінкою дитини, але всі запитання слід ставити батькам цієї дитини. Не дозволяйте розвинутися конфлікту між дорослим та дитиною. Наголосіть, що спілкуватися з чужою дитиною можна тільки у присутності батьків або законних представників та за їхньою згодою.

Як розв'язувати конфлікти з батьками

Ситуація. Батьки висувають претензії до вихователя:

- не примусили в обід дитину з'їсти котлету;
- приневолили зранку їсти молочну кашу;
- взяли за руку на святі не мою дитину;
- загубили у групі сукню (*відтак цю сукню знайшли вдома*).

Оцінка. Негативне ставлення до професії вихователя в суспільстві формує в батьків упередженість до конкретного педагога, який працює з дитиною.

Розв'язання. Якщо виникає конфліктна ситуація з батьками, слід ретельно вивчити причини та знайти способи її розв'язання. Ситуація конфлікту — це стрес, до якого не можна звикнути, приготуватися. Такий стрес кожного разу знесилює педагога та знищує бажання працювати з дітьми. Аби загасити конфлікт, дотримуйтеся певних дій.

Насамперед спробуйте з'ясувати в деталях усе, що відбулося: ставте запитання, аби уточнити події та ставлення до них батьків, проте не спростовуйте очевидного. Формулюйте запитання так, щоб одержати ствердну відповідь вже на початку бесіди. Продовжуйте розмову з тих питань, думки з яких збігаються. У будь-якої людини є причини поводитися саме так. Знайдіть причину і ви отримаєте ключ, який дасть змогу зрозуміти мотиви дій людини, визначити її особисті якості. Намагайтеся подивитися на ситуацію очима співрозмовника. Розв'язати конфлікт має прийнятна формула подальших дій, яка задовольнить усіх його учасників.

Чи втручатися в конфлікт між батьками

Ситуація. У дитячому садку тільки-но закінчився святковий ранок. Щасливі матусі в роздягальні вдягають чепурних та гарненьких синів, якими вони так пишалися під час свята. Раптом один хлопчик вирішив показати іншому, «хто в домі хазяїн», і вдарив його по голові, вдарив не боляче, ніби граючись. У відповідь отримав справжній удар у живіт.

Звісно, якби кожна мати почала вгамовувати власну дитину, на цьому б і закінчилося. Але... «Найвихованіша» з них почала погрожувати чужому синові та зауважила його матері, що потрібно ліпше виховувати дитину. Матусі почали з'ясовувати стосунки між собою.

Оцінка. Кожна з матерів стає на бік своєї дитини та не звертає увагу на почуття іншої. Ситуацію ускладнюють їхні спроби з'ясувати, хто з них авторитетніший.

Розв'язання. Поясніть кожній матері ситуацію від третьої особи, вкажіть на почуття інших та висловіть побажання уникати подібних ситуацій. Вихователь не може стояти осторонь від конфлікту між дітьми у присутності батьків або між батьками, оскільки все відбувається у дитячому садку. Головне завдання вихователя — залагодити конфлікт.

Під час гострої фази учасники конфлікту навряд чи забажають примиритися з людьми, які для них стали джерелом агресії. Ситуація стає гіршою через те, що батьки також піддалися агресії.

Щоб залагодити конфлікт, поговоріть із кожним учасником окремо. З'ясуйте причини, спонукайте поговорити про почуття, а не дії, підведіть до розуміння почуттів інших та спробуйте пояснити, як слід реагувати на дитячі сварки. Дорослі мають зрозуміти, що в житті дітей все відбувається дуже швидко: легко сваряться та легко миряться. Якщо матері не втрутилися б, діти вже за хвилину гралися б разом.

Що робити, якщо батьки втягують у сімейний конфлікт

Ситуація. Це була зразкова сім'я. Мати та батько добре ставилися одне до одного, до дитини. Та одного дня через сімейний конфлікт батьки стали мешкати окремо. Мати попросила вихователя не дозволяти батькові спілкуватися з дитиною в дитячому садочку та не віддавати йому дитину.

Оцінка. Мати боїться, що батько налаштовуватиме дитину проти неї або взагалі може викрасти її.

Розв'язання. Обидві сторони конфлікту мають однакові права на виховання дитини.

Вихователь закладу дошкільної освіти має отримати від батьків відповідний припис суду про заборону або дозвіл на спілкування одного з батьків із дитиною.

Батьки мають владнати всі юридичні аспекти, які стосуються виховання дитини, та надати необхідні документи в дитячий садок. Якщо мати та батько не можуть самостійно домовитися про спільну участь у вихованні дитини, їм слід звернутися до суду та у судовому порядку встановити межі відповідальності.

Чи можуть батьки вилучити з групи дитину, яка б'ється

Ситуація. Тарас вже другий рік ходить в садок і другий рік розповідає, що його б'є хлопчик Славко. Тарас у групі найменший за віком, Славко — найстарший. Вихователі мали б розібратися, але ситуація загострилася — Славко став агресивнішим. Мати запитала вихователів, і ті розповіли, що Тарасу дійсно дістається, він плаче і кличе маму й тата.

Оцінка. Батьки відчують занепокоєння стосовно фізичного та психічного здоров'я дитини, у групі складається несприятлива психологічна атмосфера. Якщо не спрямувати

активність агресивної дитини в іншу площину, у групі будуть виникати постійні конфлікти між дітьми, а відтак — між батьками.

Розв'язання. Саме від реакції батьків залежить, чи битиметься дитина в подальшому. З'ясуйте причину такої поведінки дитини. Можливо в сім'ї застосовують фізичне насильство. Зверніть увагу батьків на проблему та надайте рекомендації, як знизити рівень агресивності дитини.

Спробуйте перехопити удар, зупинити руку дитини перш ніж вона вдарить. Скажіть їй, що іншій дитині буде боляче, вона плакатиме. Наголосіть, що дітям не подобається, коли їх б'ють.

Треба не просто сказати, що битися не можна, а пояснити чому. Запропонуйте розв'язати дитячий конфлікт за допомогою слів, а не бійки.

Якщо ж дитина штовхає інших, б'ється «просто так», покажіть, як можна взаємодіяти інакше: «Не бий, а обійми, погладь, візьми за ручку, злегка торкнися». Зазвичай дитина охоче припиняє битися й починає ніжно гладити по голівці іншого.

Якщо ж дитина продовжує битися, пожалійте скривджену, а «героя» відведіть чимдалі. За потреби візьміть на руки й віднесіть на декілька метрів від скривдженої дитини. Покажіть, що у такий спосіб гра не відбудеться, що діти, які б'ються, грають на самоті.

Відрахувати дитину із закладу дошкільної освіти за бійку неможливо. Відповідно до статуту закладу дошкільної освіти це можна зробити, якщо батьки не сплатили за харчування за два місяці або за станом здоров'я дитини.

Як діяти, якщо батьки сварять чужу дитину

Ситуація. Для кожної матері своя дитина найрідніша, найулюбленіша та найвихованіша. Іноді трапляються ситуації, коли дитину ображають інші діти, і вона не може дати відсіч. У такій ситуації «у гру» вступила мати. Вона вирішила сама поговорити з тим, хто ображає її дитину. Бесіда з дитиною-кривдником почалася чемно, а закінчилася погрозами розправи від дорослої людини, яка відчуває образ.

Оцінка. Мати досить авторитарна, вона звикла все вирішувати і за себе, і за дитину. У таких батьків зазвичай діти не мають досвіду розв'язання складних ситуацій.

Розв'язання. У цьому випадку одразу фізично затуліть дитину від агресора, ставши між нею і дорослим. Спокійно вкажіть агресивній мамі, що вона не має права в такому тоні розмовляти з чужою дитиною.

Дитина має відчути вашу підтримку й захист як на фізичному, так і на психологічному рівні.

Поясніть, що ви розумієте її стан, ви також дуже засмучені поведінкою дитини, але всі запитання слід ставити батькам цієї дитини. Не дозволяйте розвинутися конфлікту між

дорослим та дитиною. Наголосіть, що спілкуватися з чужою дитиною можна тільки у присутності батьків або законних представників та за їхньою згодою.